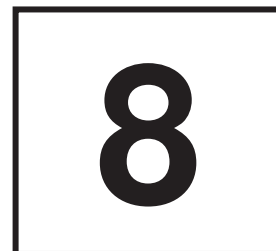

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบนักเรียน
โรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหว่างเหนือ เมืองไกสอนพมวิหาน
แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ACTION RESEARCH TO ENHANCE THE STUDENTS' DISCIPLINE OF
PHONSAVANGNEUA PRIMARY SCHOOL KAISONPHOMVIHANE DISTRICT
SAVANNAKHET PROVINCE LAO THE PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC

หลังทอง แสงดาววัน*
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหว่างเหนือ เมืองไกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2) หาแนวทางการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหว่างเหนือ และ 3) ติดตามผลการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหว่างเหนือ กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 18 คน ได้แก่ผู้วิจัย 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 5 จำนวน 15 คน ครูที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมวินัยนักเรียนจำนวน 1 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 37 คน ได้แก่ตัวแทนนักเรียน 30 คน ตัวแทนผู้ปกครอง 5 คน วิทยากร 2 คน กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-5 จำนวน 556 คน ประจำปีการศึกษา 2554 โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผนขั้นการปฏิบัติการ ขั้นการสังเกตการณ์และขั้นการสะท้อนกลับ ดำเนินการ 2 วงรอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตพฤติกรรมแบบสอบถาม และบันทึกการประชุม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเชิงคุณภาพ นำเสนอเป็นความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพและปัญหาวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนด้านการรักษาความสะอาดการแต่งกายการตรงต่อเวลา และการเข้าแถว

1.1 สภาพวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนพบว่า นักเรียนขาดการกำกับดูแลจากครู มีการปล่อยให้นักเรียนดำเนินการเอง เมื่อนักเรียนกระทำความผิดขาดการยกย่องชมเชย ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบที่เป็นระบบ

1.2 ปัญหาด้านวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน พบว่า นักเรียนขาดความรับผิดชอบ รักษาความสะอาดของอาคารสถานที่ นักเรียนที่เป็นเวรไม่ช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน บางคนไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ทำให้ห้องเรียนสกปรกไม่น่าอยู่ นักเรียนที่รับผิดชอบในการรักษาความสะอาดบริเวณเขตพื้นที่รับผิดชอบละเลยต่อหน้าที่ ส่วนการรักษาความสะอาดของร่างกายยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ด้านการแต่งกายนักเรียนมีพฤติกรรมการแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน เช่น การสวมเสื้อไม่ติดสัญลักษณ์ของโรงเรียน สวมรองเท้าถุงเท้าไม่ถูกระเบียบ ไว้ผมยาว สวมเครื่องประดับมาโรงเรียน ด้านการตรงต่อเวลา นักเรียนยังไม่รักษาเวลาในการส่งการบ้าน งานที่ได้รับมอบ รวมทั้งขาดระเบียบวินัยในการเข้าแถว

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. แนวทางการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหวางเหนือ เมืองไกสอนพนวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในวงรอบที่ 1 มี 3 แนวทาง ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างวินัย และการนิเทศภายใน ในวงรอบที่ 2 มี 2 แนวทาง ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างวินัย และการนิเทศภายใน

3. ผลการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหวางเหนือเมืองไกสอนพนวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ครูผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีความรู้ความเข้าใจ และได้แนวทางการพัฒนาสามารถพัฒนาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาดการแต่งกาย การตรงต่อเวลา และการเข้าแถวได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบมากขึ้น นักเรียนมีวินัยและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น คือนักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในการรักษาความสะอาดบริเวณอาคารสถานที่ และรักษาความสะอาดของร่างกายเพิ่มมากขึ้น นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนมากขึ้น สามารถกระตุ้นให้นักเรียนแต่งกายได้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนมากปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจ นักเรียนตรงต่อเวลาในการส่งการบ้าน ทำงานที่ได้รับมอบหมายตามกำหนด นักเรียนมีระเบียบวินัยในการเข้าแถวมากขึ้นซึ่งเป็นผลที่น่าพอใจ

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to investigate current states and problems on the enhancement of the discipline based on responsibilities of the students at Phonsavangneua Primary School, Kaisonephomvihane District, Savannakhet Province, The Lao People's Democratic Republic, 2) to find out guidelines to enhance the discipline on responsibilities of the students at Phonsavangneua Primary School, 3) to monitor the effects of the enhancement of the students' discipline on responsibilities at Phonsavangneua Primary School. The researcher and co-researchers group consisted of the researcher, the director of Phonsavangneua Primary School, 15 classroom teachers from Prathom Suksa 1 to Prathom Suksa 5 and a teacher who are in charge of the disciplinary enhancement of the students as the co-researchers. The informant group comprised 30 students, 5 parents/guardians, 2 experts. The target group was composed of 556 students from Prathom Suksa 1 to Prathom Suksa 5 in the first semester of 2011 academic year. An action research of 4 phases : planning, action, observation and reflection was employed. The instruments applied were a form of interview, a form of behavior observation, a set of questionnaires and a form of meeting minutes. The statistics used for data analysis were composed of percentage, mean and standard deviation. Data on a form of behavior observation and a form of interview were presented in forms of descriptive analysis.

The findings of this study were as follows :

1. The current states and problems regarding the enhancement of the discipline based on responsibilities of the students in the scope of the dressing respecting and keep on clean.

1.1 The current states found that and also the teacher do not have knowledge or understand in the enhance the discipline of students system.

1.2 The problems regarding the enhancement of the discipline based on responsibilities of the students found that students lacked keep on clean such as building place where students to be guard do not help

clean the classroom together some of them do not responsible for the work, it made dirty in the classroom and also did not care on health, wearing fault uniforms such as not wearing the sign of school, putting on fault shoes, long hair for men, wearing decorations, the punctuality. Students have not keep the time to send home work and lack of discipline in the queue.

2. The method to develop discipline in responsibilities of students at Phonsavangneua Primary School Kaisonephomvihane District, Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic. In the first including: 1) Training action 2) Activities to Enhance the Discipline and 3) The internal training. In the second including : 1) Activities to Enhance the Discipline and 2) The internal training.

3. The evaluation to enhance the discipline in responsibilities of students at Phonsavangneua Primary School Kaisonephomvihane District, Savannakhet Province, Lao People's Democratic Republic found that class teacher have knowledge and method to develop discipline in responsibilities: keep on the clean, dressing, punctual and keep a line with the activities in system. The students have discipline and change the behaviors to the good way such as students were responsible for the work in the cleaning around school and their body also, wearing in right uniform, Students have the time to send home work and discipline in the queue. These results are satisfactory.

ภูมิหลัง

สังคมลาวในปัจจุบันตกอยู่ในกระแสวัฒนธรรม ขาดการกลั่นกรองและเลือกใช้วัฒนธรรมสมัยใหม่จากต่างประเทศที่เหมาะสม จึงก่อให้เกิดปัญหาทางด้านศีลธรรมและสังคมมากขึ้นค่านิยมของสังคมลาวได้เบี่ยงเบนเอกลักษณ์วัฒนธรรมที่ดั้งเดิมและคุณค่าชีวิตที่เรียบง่ายแบบดั้งเดิม มายึดติดกับอำนาจนิยมจากความร่ำรวยและระบบอุปถัมภ์เกิดกระแสวัฒนธรรมบริโภคนิยม คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ของส่วนรวมซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดวิกฤติเศรษฐกิจรุนแรง ประกอบกับวัฒนธรรมต่างชาติสมัยใหม่ที่เข้ามาพร้อมกับสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศพร้อมกับสื่อบันเทิงต่างๆ ขณะที่คนลาวส่วนมากยังขาดความสามารถในการกลั่นกรองและเลือกใช้ประโยชน์อย่างรู้เท่าทันจึงนำไปสู่การถูกรอบงำทางวัฒนธรรมและเร่งพฤติกรรมการบริโภคในกลุ่มคนรุ่นใหม่ยิ่งขึ้นส่งผลให้คุณภาพชีวิตในสังคมลาวเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เกิดปัญหาความเสื่อมทางสังคมด้านต่างๆ ติดตามมาโดยเฉพาะปัญหายาเสพติดอบายมุขความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินครอบครัวแตกแยกซึ่งจะมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้นจึงจำเป็นต้องระดมพลังจากทุกฝ่ายเข้ามาร่วมรับผิดชอบและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคนและสังคมได้อย่างเหมาะสม (คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2011 : 21)

ในสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน กระแสวัฒนธรรมต่างชาติจากประเทศตะวันตกเข้ามามีบทบาทในวิถีชีวิตของประชาชนชาวลาวของพวกเรา ประชาชนในชนบทต่างๆ รับเอาวัฒนธรรมจากต่างประเทศผ่านสื่อ เป็นต้นว่า โทรศัพท์ สื่อโฆษณา แล้วนำเอามาใช้ในวิถีชีวิตโดยขาดการกลั่นกรองทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ติดตามมาให้แก้ไข วัฒนธรรมอันดีงามของชาวลาว เป็นต้นว่า การแต่งกาย ฮีตสิบสอง ประเพณีอันดีงามของพวกเราถูกปล่อยละเลยในสังคมของชาวลาว ความอ่อนน้อมถ่อมตน วิถีชีวิตที่เรียบง่าย ความเป็นอยู่ถูกรอบงำจากกระแสวัฒนธรรม การเอาวัตถุเอาเปรียบ รังแกข่มเหงมีให้เห็นเป็นตัวอย่างอยู่เสมอ ดังนั้นพวกเราต้องหันมาร่วมมือกันพัฒนา ร่วมมือร่วมใจกันอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีของประชาชนชาวลาวที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นสังคมที่สงบสุข เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มันคงยั่งยืนให้การพัฒนาทั้งสังคมวัฒนธรรมดำเนินควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจและการรักษาสังแวดล้อม

มีปัจจัยพื้นฐานสำหรับการเปลี่ยนแปลงเป็นประเทศอุตสาหกรรมและทันสมัย (สมสวาท เร่งสรวัด. 2011 : 1)

การพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเริ่มจากการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ที่สามารถปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักพึ่งพาตนเองและสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545) ที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขโดยเฉพาะความเป็นคนดี ซึ่งหมายถึง ความเป็นคนมีวินัย มีความรับผิดชอบ สนใจใฝ่เรียนใฝ่รู้ มีสติในการควบคุมตนเอง เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในขณะที่เด็กที่ขาดความรับผิดชอบมักมีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องโดยไม่รู้ตัว เช่นเป็นคนเห็นแก่ตัว เอาดีเอาเปรียบผู้อื่น พุ่มพวยและก้าวร้าว (ชาญวิทย์ โสภิตะชา. 2546 : 19)

พฤติกรรมด้านวินัยหรือระเบียบวินัยจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาการของเด็ก ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมที่มีผลกระทบต่อเด็กในระยะยาว ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขแต่เริ่มแรก โอกาสที่จะประสบปัญหาชีวิตเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตนั้นสูงมาก เช่น ปัญหาการเรียนล้มเหลว ปัญหาความก้าวร้าว ปัญหาความซึมเศร้าและปัญหาเข้ากับเพื่อนไม่ได้ โรงเรียนเป็นสถาบันการศึกษาหลักที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ในการให้การศึกษอบรมบ่มนิสัยให้ความรู้ความเข้าใจถูกต้อง การสร้างนิสัย การประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องทำให้คนเป็นคนดี เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นทั้งต่อสังคมที่ตนอาศัยอยู่และประเทศชาติจนถึงมนุษยชาติในที่สุด ทั้งนี้ครู อาจารย์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องตระหนักในการะหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนนักเรียน โดยจะต้องศึกษาหารูปแบบและวิธีการในการปลูกจิตสำนึกให้แก่เด็กนักเรียนในด้านความมีวินัย เพราะหากนักเรียนขาดความมีวินัยจะทำให้เกิดปัญหาด้านการเรียน การปฏิบัติตนในสังคมและการดำรงชีวิตในสังคม หากไม่ได้รับการแก้ไขก็จะเป็นภาระแก่สังคมในที่สุด (อัญชิสา สุรีย์แสง. 2553 : 1)

ครูถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะต้องทุ่มเททั้งแรงกายแรงใจ มุ่งมั่นอบรมสั่งสอนเด็กให้เป็นคนดี มีคุณภาพ ด้วยความเมตตาและปรารถนาดีอย่างเต็มที่และต้องดำรงตนให้เป็นตัวอย่างในทางที่ถูกต้อง ให้สมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นปูชนียบุคคล (กาญจนา นาคสกุล. 2546 : 5 ; อ้างอิงจาก เสถียรภักดิ์ สมฤทธิ์. 2548 : 47) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนของครูจึงไม่ใช่มีบทบาทเพียงแค่สอนหนังสือเพียงเท่านั้น แต่จะต้องให้การอบรมสั่งสอน สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมทุกระดับชั้น ไม่ว่าจะเป็นชั้นอนุบาลหรือเด็กโต เพราะการประพฤติชั่วของคนไม่ได้ถูกจำกัดสถานภาพพื้นฐานตามเพศ วัย วุฒิการศึกษา ศาสนา อาชีพ ตำแหน่ง เชื้อชาติ ชนชั้นเท่านั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ครูเป็นผู้มีบทบาทและหน้าที่สำคัญโดยตรงในการพัฒนาพลเมืองของชาติให้มีคุณภาพ คือ มีความรู้ คู่คุณธรรม ซึ่งจะผลให้ศิษย์เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานไว้ตอนหนึ่งว่า “ผู้ที่เป็นครูอาจารย์นั้น ใ้ว่าแต่จะมีความรู้ในทางวิชาการและในทางการสอนเท่านั้นก็หาไม่ ครูจะต้องรู้จักอบรมเด็กทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาและวัฒนธรรมรวมทั้งให้มีความสำนึกรับผิดชอบในหน้าที่และในฐานะที่จะเป็นพลดีของชาติต่อไปในข้างหน้า การให้ความรู้หรือที่เรียกว่าการสอนนั้นต่างจากการอบรม การสอนคือการให้ความรู้แก่ผู้เรียน ส่วนการอบรมนั้นเป็นการฝึกจิตใจของผู้เรียนให้ซึมซับจนติดเป็นนิสัย ขอให้ท่านทั้งหลายจงอย่าสอนเพียงอย่างเดียว ให้การอบรมได้รับความรู้ดังกล่าวด้วย” (ญาดาพนิต ธรรมเกสร. 2544 : 48)

ความสำคัญของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมไปกับการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้นเป็นสิ่งที่สถานศึกษาโดยมีผู้ส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันดำเนินการเพื่อเป็นการเสริมสร้างและพัฒนาให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาอันจะเป็นหลักประกันให้สังคมเกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพของสถานศึกษาและนำมาซึ่งความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนและผลจากการเสริมสร้างระเบียบวินัยด้านความรับผิดชอบให้นักเรียนแล้ว ก็พบว่านักเรียนส่วนมากมีพฤติกรรมเกี่ยวกับความรับผิดชอบที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายที่

ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน การส่งการบ้านทันตามกำหนดเวลา การตั้งใจเรียน การไม่หยอกล้อกันในขณะที่ครูทำการเรียนการสอน เป็นต้น (พรศิริ เรืองโรจน์. 2547 : บทคัดย่อ)

โรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหว่างเหนือ จัดการศึกษาระดับอนุบาลและประถมศึกษาปีที่ 1-5 ได้จัดการเรียนการสอนตามรัฐธรรมนูญว่าด้วยการศึกษาพื้นฐานของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีหลักสูตรโรงเรียนรองรับการจัดการศึกษาของชาติ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามแนวทางของการศึกษาแห่งชาติ แต่จากการรายงานผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหว่างเหนือ พบว่า พฤติกรรมของนักเรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ไม่ว่าจะเป็นการส่งงานครู การบ้านไม่ทันตามกำหนด การหนีเรียน การไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายร่วมกันหรือกลุ่มเพื่อน การไม่ดูแลสมบัติของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ การขาดเรียนโดยไม่มีกิจวัตรที่จำเป็น ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังและต่อเนื่องจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากทุกฝ่ายอาจส่งผลให้นักเรียนขาดความรับผิดชอบที่ดีในอันที่จะทำงานหรือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้นเพื่อให้นักเรียนได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นจึงจำเป็นต้องให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันในการดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบที่ดี ซึ่งจะนี้เป็นพื้นฐานในอันที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมต่างๆ สำเร็จและมีประสิทธิภาพมากที่สุด(โรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหว่างเหนือ. 2010 : 10-20)

จากความสำเร็จและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้ผู้วิจัยในฐานะรองหัวหน้าศึกษาธิการและกีฬาเมืองโกสอน แขวงสะหวันนะเขต ซึ่งมีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้คู่คุณธรรม สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ สนใจที่จะดำเนินการเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหว่างเหนือ โดยมีความมุ่งหวังว่า หากนักเรียนได้รับการพัฒนาให้เป็น มีความรับผิดชอบที่ดีแล้วก็จะเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านอื่นๆ ปฏิบัติตนให้อยู่ร่วมกับสมาชิกอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป

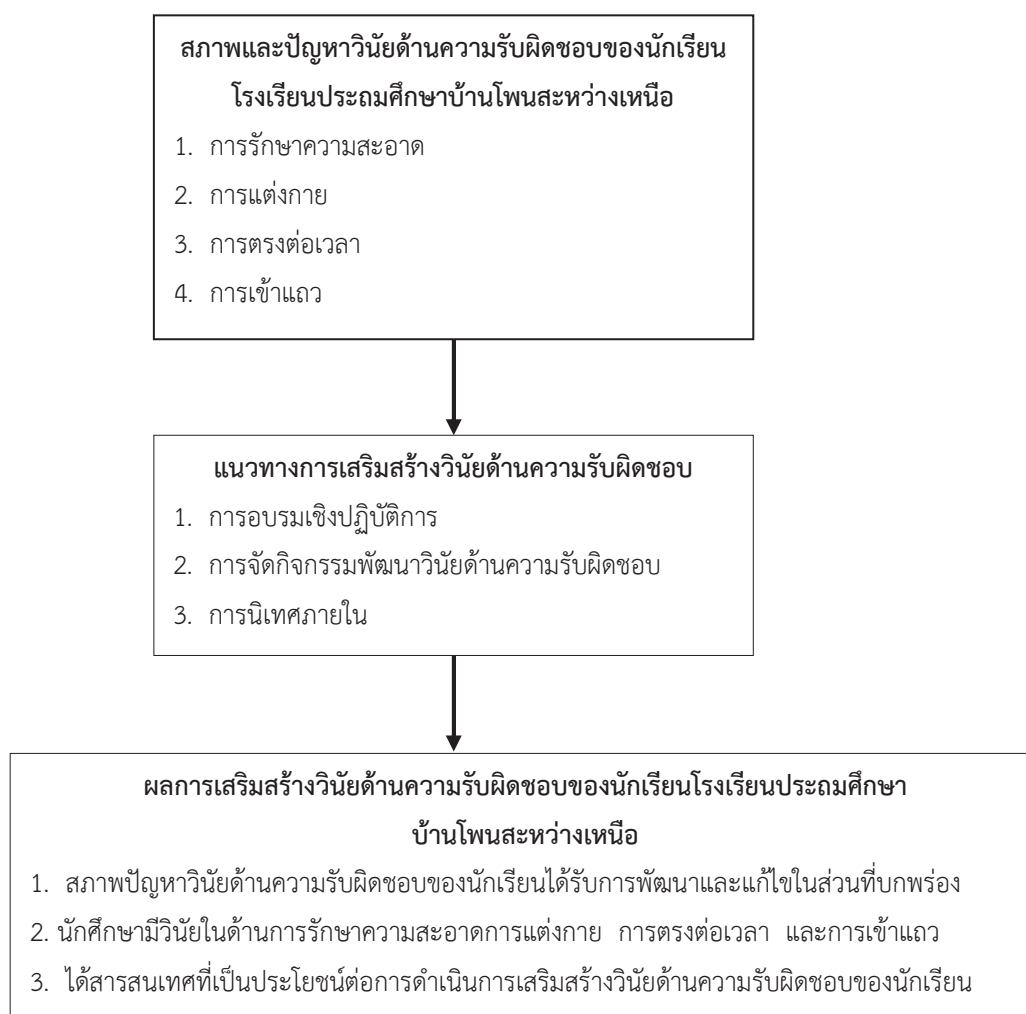
ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหว่างเหนือเมืองโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อหาแนวทางการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสว่างเหนือเมืองโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. เพื่อติดตามผลการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหว่างเหนือเมืองโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการพัฒนาวินัยด้านความรับผิดชอบนักเรียนตามกระบวนการวิจัยของเคมมิสและแมกแทกการ์ท (Kemmis and McTaggart. 1988 : 11-15, อ้างถึงใน งามอาจ นัยพัฒน์. 2551 : 301-303) ได้จำแนกและให้รายละเอียดเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ ดังแสดงไว้ในภาพประกอบ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษาบ้านโป่งสะหวาดเหนือ เมืองโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 18 คน ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้วิจัย

1.1.2. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 17 คนประกอบด้วย

1.1.2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน

1.1.2.2 ครูที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมวินัยนักเรียนจำนวน 1 คน

1.1.2.3 ครูโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโป่งสะหวาดเหนือเมืองโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามจำนวน 15 คน

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 37 คน ประกอบด้วย

1.2.1 ตัวแทนนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1-5 จำนวน 30 คน ระดับชั้นละ 6 คน โดยเป็นนักเรียนชาย 3 คน นักเรียนหญิง 3 คน

1.2.2 ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 5 คน

1.2.3 ตัวแทนคณะกรรมการผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 2 คน

1.3 กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา จำนวน 556 คน ประกอบด้วย

1.3.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1-3 โรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหวางเหนือเมืองโกสอนพมิวนาน แขวงสะหวานนะเขตจำนวน 318 คน

1.3.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4-5 โรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหวางเหนือเมืองโกสอนพมิวนาน แขวงสะหวานนะเขตจำนวน 228 คน

2. วิธีดำเนินการวิจัย เพื่อเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหวางเหนือ เมืองโกสอนพมิวนานแขวงสะหวานนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้นำหลักการและขั้นตอนตามแนวคิดของเคมมิสและแม็คแท็กการ์ท (Kemmis and McTaggart. 1988 : 11-15, อ้างถึงใน งามอาจ นัยพัฒน์. 2551 : 301 – 303)ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหวางเหนือ เมืองโกสอนพมิวนาน แขวงสะหวานนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนได้แก่ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action)การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนกลับ (Reflection) เพื่อเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหวางเหนือ เมืองโกสอนพมิวนาน แขวงสะหวานนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งประกอบด้วย 1) การรักษาความสะอาด 2) การแต่งกาย 3) การตรงต่อเวลา 4) การเข้าแถว

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

3.1 แบบสอบถามสภาพการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างระเบียบวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหวางเหนือเมืองโกสอนพมิวนาน แขวงสะหวานนะเขต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการศึกษาสภาพและความต้องการ การพัฒนา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการเพื่อเสริมสร้างระเบียบวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนบ้านโพนสะหวางเหนือเมืองโกสอนพมิวนานแขวงสะหวานนะเขตเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ระดับและได้กำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้

ระดับความต้องการ 5 หมายถึง ปัญหามากที่สุด

ระดับความต้องการ 4 หมายถึง ปัญหามาก

ระดับความต้องการ 3 หมายถึง ปัญหาปานกลาง

ระดับความต้องการ 2 หมายถึง ปัญหาน้อย

ระดับความต้องการ 1 หมายถึง ปัญหาน้อยที่สุด

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มเป้าหมาย หลังจากเข้าร่วมการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างระเบียบวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนบ้านโพนสะหวางเหนือ เมืองโกสอนพมิวนาน แขวงสะหวานนะเขต

3.3 แบบบันทึกการสังเกต มีวัตถุประสงค์ ใช้บันทึกพฤติกรรม การดำเนินการในการลงมือปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างระเบียบวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนบ้านโพนสะหว้านเหนือ เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ข้อคิดเห็นจากการสังเกตเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการดำเนินการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างระเบียบวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลในการนำไปปรับแผนในการพัฒนา

3.4 แบบบันทึกการประชุม มีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้ในการบันทึกระหว่างประชุมของกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มผู้ร่วมวิจัยเพื่อสะท้อนผลการดำเนินการเพื่อพัฒนากระบวนการเพื่อเสริมสร้างระเบียบวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหว้านเหนือเมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต การวิจัยตามแนวทางการวิจัย

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนามารยาทของนักศึกษา วิทยาลัยสะหวันบริหารธุรกิจ แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวสรุปผลการวิจัยตามความมุ่งหมายได้ดังนี้

ผลการศึกษาเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหว้านเหนือเมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยใช้แนวทางการระดมสมองกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียนการนิเทศกำกับติดตามและเสริมแรงเป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนา 2 วงรอบสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนด้านการรักษาความสะอาด การแต่งกายการตรงต่อเวลา และการเข้าแถว

1.1 สภาพวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนพบว่า นักเรียนขาดการกำกับดูแลจากครู มีการปล่อยให้ นักเรียนดำเนินการเอง เมื่อนักเรียนกระทำความผิดขาดการยกย่องชมเชย ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบที่เป็นระบบ

1.2 ปัญหาด้านวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน พบว่า นักเรียนขาดความรับผิดชอบ รักษาความสะอาดของอาคารสถานที่ นักเรียนที่เป็นเวรไม่ช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน บางคนไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ทำให้ห้องเรียนสกปรกไม่น่าอยู่ นักเรียนที่รับผิดชอบในการรักษาความสะอาดบริเวณเขตพื้นที่รับผิดชอบละเลยต่อหน้าที่ ส่วนการรักษาความสะอาดของร่างกายยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ด้านการแต่งกายนักเรียนมีพฤติกรรมแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน เช่น การสวมเสื้อไม่ติดสัญลักษณ์ของโรงเรียน สวมรองเท้าไม่ถูกระเบียบ ไขว่ฝั่มยาว สวมเครื่องประดับมาโรงเรียน ด้านการตรงต่อเวลา นักเรียนยังไม่รักษาเวลาในการส่งการบ้าน งานที่ได้รับมอบ รวมทั้งขาดระเบียบวินัยในการเข้าแถว

2. แนวทางการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหว้านเหนือ เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในวงรอบที่ 1 มี 3 แนวทาง ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างวินัย จำนวน 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมอบรมวินัยหน้าเสาธง 2) กิจกรรมพันธะสัญญา 3) กิจกรรมน้องเคารพพี่พี่เคารพครู 4) กิจกรรมลงจุดพื้นที่พัฒนา และ 5) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน และการนิเทศภายใน ในวงรอบที่ 2 มี 2 แนวทาง ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างวินัยกิจกรรมที่ต้องดำเนินการ ได้แก่ 1) กิจกรรมเยี่ยมบ้าน และ 2) กิจกรรมลงจุดพื้นที่พัฒนาและการนิเทศภายใน

3. ผลการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหวางเหนือเมือง ไกสอนพนวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ครูผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีความรู้ความเข้าใจ และได้แนวทางการพัฒนาสามารถพัฒนาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาดการแต่งกาย การตรงต่อเวลา และการเข้าแถวได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบมากขึ้น นักเรียนมีวินัยและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น คือนักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในการรักษาความสะอาดบริเวณอาคารสถานที่ และรักษาความสะอาดของร่างกายเพิ่มมากขึ้น นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนมากขึ้น สามารถกระตุ้นให้นักเรียนแต่งกายได้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนมากปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจ นักเรียนตรงต่อเวลาในการส่งการบ้าน ทำงานที่ได้รับมอบหมายตามกำหนด นักเรียนมีระเบียบวินัยในการเข้าแถวมากขึ้นซึ่งเป็นผลที่น่าพอใจ

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหวางเหนือ เมือง ไกสอนพนวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเกี่ยวกับการแต่งกายและการทำความสะอาดบริเวณ รับผิดชอบเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถพัฒนานักเรียนด้านความรับผิดชอบได้มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารโรงเรียนครูและผู้ปกครองนักเรียนควรร่วมมือกันติดตามผลการดำเนินงานวินัยนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
- 1.2 ควรจัดประชุมสัมมนาครูนักเรียนเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
- 1.3 ควรแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนจะทำให้วิธีการดำเนินกิจกรรมมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- 1.4 ควรมีการกำกับติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ ซึ่งจะช่วยให้งานการพัฒนาเสริมสร้างวินัยนักเรียน

ได้ผลดีขึ้น

1.5 การพัฒนาการดำเนินงานวินัยนักเรียนควรดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนโดยให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็นวางแผนและการลงมือปฏิบัติ

1.6 การกำหนดกิจกรรมที่เหมาะสมจะทำให้การดำเนินงานตามกลยุทธ์ได้ผลและมีประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งจะทำให้ผลการพัฒนาบรรลุเป้าหมายได้

- 1.7 ควรมีกิจกรรมกระตุ้นที่ช่วยให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จและภาคภูมิใจ เช่น การเสริมแรง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อให้นักเรียนขาดความรับผิดชอบและการแสดงความเคารพ
- 2.2 ควรศึกษาการดำเนินงานเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง
- 2.3 ควรหาวิธีการพัฒนานักเรียนโดยใช้กิจกรรมประเภทอื่นๆ อย่างหลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

และสังคมแห่งชาติ 2011. 2011

ชาญวิทย์ โสภิตะชา. การดำเนินงานเพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโรงเรียนบ้านโคกเลาะ(มิตรภาพที่ 159) อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.

ญาดาพนิต ธรรมเกสร. “กลอน สร้างสรรค์ความรู้คู่คุณธรรม,” วารสารวิชาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2544.

ประวิต เอรารวรรณ. การวิจัยปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : ยูแพค, 2545.

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2011-2021). นครหลวงเวียงจันทน์ : (อัตสำเนา), 2011.

พรศิริ เรืองโรจน์. การพัฒนาดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนจักราชราษฎร์สามัคคี อำเภोजักราช จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

โรงเรียนประถมศึกษาบ้านโพนสะหวางเหนือ. บทสรุปประจำปี 2010, 2010.

สมสะหวาด เร่งสะหวัด. ประเพณี วัฒนธรรมควบคู่กับการปฏิรูปการศึกษา. นครหลวงเวียงจันทน์อัตสำเนา, 2011.

อัญชิสา สุรีย์แสง. การใช้กิจกรรมพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนอรุณประดิษฐ์ จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เพชรบุรี : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.